

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found elsewhere

STEVILKA 9

JOLIET, ILLINOIS, 24. DECEMBRA 1918.

LETNIK XXVIII

Wilson uverjen za pravičen mir.

Predsednik bo sprejel jugoslovanske zastopnike. Obiskal maršala Joffre in ranjene vojake.

LAŠKI KRALJ V PARIZU.

Poljaki zahtevajo del bivše avstrijske mornarice. Karel bolan.

Predsednik upa za pravičen mir.

Pariz, 20. dec. — Predsednik Wilson se je danes izrazil napram poročevalcu "London Times" sledeče: "Trdno sem prepričan, da bodo odlični moške, zbrani na svetovni mirovni konferenci rešili vsa važna vprašanja in svrhu dosege pravičnega mira." — Na tem mirovnem kongresu bo odločeno in merodajna samo ljudska volja. Na vse zahteve gotovih "bossov" se ne bo oziral.

Pri tej priliki je predsednik Wilson naglašal, da je vesel in sreen, da vlada med Anglijo in Ameriko tako prijateljstvo. Trdno upa, da se bo ta prijateljstva zveza v bodoče še bolj pomnožila in utrdila.

Oficijelno zasedanje mirovne konferenec se bo pričelo dne 2. januarja 1919 ter trajalo kake 3 ali 4 mesece. V kolikor se more soditi, ne bo ostal predsednik Wilson 6 tednov v Parizu. Važni uradni posli povodom kongresnega zasedanja v Washingtonu ga silijo domov.

Predsednik Wilson v Parizu.

Pariz, 20. dec. — Predsednik Wilson je dospel dne 13. t. m. s svojo soprogo in spremstvom v Pariz. Tako veličastnega sprejema in pozdrava še ni doživel nihče drugi v zgodovini našega mesta — kakor predsednik Wilson. Ves Pariz je bil okrašen z narodnimi in ameriškimi zastavami. Trgovine, šole in uradi so bili ta dan vsi zaprti. Npopisen in veličasten je bil sprejem ter pozdrav, kojega je priredil francoski narod kralju miru — predsedniku ob prihodu v Pariz. Takoj pri njegovem prihodu je bil oddan 101 strel v pozdrav največjemu prijatelju in naklonjencu Francije — predsedniku Wilsonu. Ker je bil iz velikega topa neke vojašnice oddan sleherni minutu po en strel, je trajal ta pozdrav polduro uro.

Predsednik Wilson se je iskreno zahvalil naglasujoč, da on, kot oseba ne zasluži take slave, pač pa vse ameriško ljudstvo, katero zastopa on.

Soprogo predsednika Wilsona je po oficijelnem sprejemu prevzela k sebi in ves čas spremljala žena francoskega predsednika Mrs. Poincare.

Povodom prihoda in bivanja predsednika Wilsona v Parizu je bilo le temu podeljeno mesto častnega občana Pariza, od strani francoske akademije znanosti in metnosti pa naslov "zaslužnega doktorja". Take časti ali takega naslova še ni dobila dosedaj nobena druga oseba na svetu.

Predsedniku Wilsonu v počast se bode priredilo še več banketov in pozdravnih sestankov. V splošno se sodi, da bo predsednik Wilson ohranil dni svojega bivanja v Parizu v trajnem spominu.

Wilson obiskal ameriške ranjene vojake.

Pariz, 22. dec. — Predsednik Wilson je danes obiskal ameriške ranjene vojake v bolnišnici Rdečega Kriza v Neuilly. Obisk je trajal cele 4 ure. Predsednik Wilson se je mudil pri slehernemu izmed 1200 ranjenecv; stisnil je vsakemu posamezniku roko ter se z njim pogovarjal.

Po tem konanem obisku je dal predsednik Wilson v javnost sledečo izjavo ameriškim materam:

"Dane ssem se mudil v Neuilly bolnišnici. Ta moj obisk je bil najbolj zanimiv in v največjo zadovoljnost. Vse naše ranjence se oskrbuje z veliko vnemo in največjo pozornostjo. Prav malo je v resnici bolanih vojakov. Če bi naše ranjence obiskale naše vrle ameriške matere, bi bile gotovo srečne in zadovoljne, kajti njih fantje, ali sinovi se počutijo dobro. Trdno sem prepričan, da se bo veina teh ranjenecv kmalu povrnila domov, popolnoma okrevani in zdravi."

Pred svojim povratkom v Ameriko se bo predsednik Wilson podal na obisk še v Rim in London, morda pa tudi v Švico, kamor je bil povabljen. Božič bo obhajal predsednik Wilson med Ameriškimi vojniki v Chaumont taborišču. Ameriški vojniki delajo že veliko predpriprave za slavnosten sprejem Wilsonu.

Predsednik Wilson bo sprejel jugoslovanske zastopnike.

Pariz, 23. dec. — "Le Temps" je poročal v petek, da bodo še te dni imeli sestanek z Wilsonom zastopniki Jugoslovanskega sveta v Zagrebu. Zastopniki so že v Parizu in bodo predložili predsedniku Wilsonu zadevo okupacije slovenskih in hrvatskih krajev pa Italijanih in apelirali bodo, da prebivalstvo v omenjenih krajih samo odloči o svoji usodi.

Wilson gost maršala Joffre.

Pariz, 19. dec. — Francoski maršal Joffre je povabil za danes v Mazarin palačo predsednika Združenih držav, kjer mu je priredil v imenu francoske armade sijajen sprejem.

Tega sestanka se je udeležila tudi predsednikova žena, predsednik francoske republike Poincare, njegova soproga in mnogo drugih odličnih oseb.

Italijanski kralj v Parizu.

Pariz, 20. dec. — Italijanski kralj Viktor Emanuel je došel včeraj v Pariz. Navzlic slabemu vremenju mu je priredilo mesto sijajen sprejem.

Vojna škoda Francije.

Pariz, 19. dec. — Skupna škoda, katero ima Francija vsled minule vojne a znaša 46 milijonov frankov, ali 13 milijonov dolarjev. Tako poroča M. Du Bois, načelnik budget komisije. Francozov je padlo v minuli vojni 1,400,000.

Dva bivša cesarja bolana.

London, 19. dec. — Preko Amster-

dama se semkaj poroča, da je bivši nemški cesar Mr. Hohenzollern obolel v gradu grofa Bentincka v Amerongen na Holenskem. Zadnji dogodki so bivšega kajzerja zelo izpremenili; postal se je namreč v teh tednih za več let in popolnoma osivel. Tudi njegova žena, bivša nemška cesarica je nevarno zbolela.

Dalje se semkaj poroča, da je tudi Karol Habsburški, bivši avstrijski cesar obolel za influenco z vso svojo družino vred.

Čehi okupirali češko-nemška mesta.

Praga, Češko, 21. dec. — Čehi so zadnje dni okupirali in zasedli mesto Heb in Liberce, glavni sedež češko-nemške nasebine. Mesto Heb j znano pa svojih svilkih tovarnah, tako tudi Liberce.

V teh mestih žive Nemci so se dolgo časa zopstajljali okupaciji Čehov, slednjič so se jim moali pa radi, ali ne radi udati.

Poljaki zahtevajo del jugoslovanske flote

Rim, 20. dec. — Zastopnik vlade v Pulju je poslal noto italijanskemu admiralu Cagniju s prošnjo, da jo dostavi zaveznikiškim vladam. Nota se glasi, da Poljski pripada delež jugoslovanske bojne mornarice, ker so Poljaki, kolikor jih je bilo pod Avstrijo, tudi prispevali z davki za gradnjo bojnih ladij.

V kongresu zahtevajo kaznovanje kajzerja.

Washington, D. C. — Kongresnik P. Darrow iz Pennsilvanije je predložil resolucijo, ki svetuje in priporoča ameriškimi mirovnim komisarjem, da podvzamejo potrebne korake, da bodo kaznovani kajzer in drugi oblastveniki, ki so povzročili vojno.

Gillet kandidira proti Mannu za zborničnega predsednika.

Washington, D. C. — Kongresnik Gillet iz Massachusettsa je formalno naznanil, da bo kandidiral za zborničnega predsednika.

Petdeset galon žganja na okrajni zdravniški postaji.

South Bend, Ind. — V hlevu na farmi okrajne zdravniške postaje so oblastveni organi našli petdeset galon žganja. Kot lastnik žganja so aretirali nekega Frank Scheckerja.

Med policijo in Frank Radzivilom in njegovim točajem Michael Gruzyjem jep ršilo do bitke, ko so iskali pri njima žganja. Pa zraku so letali stoli, buteljke in čače, toda končno je zmagala policija, ki je dobila pomoč. Nekaj žganja so našli pri obeh, ki sta imela steklenice skrite v žepih. Oba prideta pred zvezno sodišče, ker sta obtožena, da sta prodajala žganje vojakom.

Mehikanec ugrabljen in eksekutiran.

Nogales, Ariz. — E. M. Lawton, ameriški konzul v Nogalesu, je izjavil, da je prejel od državnega departmeta instrukcije, da uveda preiskavo in dožene, na kakšen način je bil ugrabljen dr. Huerta v Douglessu, Ariz., ki je bil obesen v Prieti.

Dr. Huerta je bil mehikanski državljjan. Napadli so ga ponoči, vzeli iz postelje, odvedli čez mejo in tam ga obesili v družbi treh njegovih rojakov.

Nemci bodo volili predsednika 29. dec.

Spartakovci s silo osvojili sovjetski kongres. Ebertova resignacija ne potrjena.

NOVA BOLGARSKA VLADA.

Črnogorci nočejo Nikite. Masaryk, predsednik Čehoslovakije v Pragi

Volitve predsednika v Nemčiji.

Kodanj, 19. dc. — Nmška vlada je sklenila sklicati konferenco zastopnikov vseh nemških držav dne 29. decembra v svrhu, da izvolijo začasnega predsednika nemške republike. Ta korak je storjen zato, da se prepreči nadaljni nemiri.

Spartakovci s silo osvojili kongres.

Curij, 19. dec. — Danes je prišla vest iz Stuttgarta, da so spartakovci osvojili kongres nemških delavstvo-vojaških svetov in Ebertov kabinet je nato resigniral. Spartakovci so dobili kongres v svoje roke na torkovi seji s tem, da so se poslužili sile. Ko je član kabineta Barth ostro napadel Eberta zaradi tega, ker se zadnji protivi demobilizirati vso nemško armado, so pridrli v dvorano oboroženi delavci in vojaki ter pometali ven večinske in neodvisne socialiste. V sredo so spartakovski delegatje z majhnim številom neodvisnih socialistov nadaljevali zborovanje.

Amsterdam, 19. dec. — Spartakovski kongres je pod vodstvom dr. Liebknehta se je v torek s pomočjo oborožene sile polastila kongresa nemških svetov. V sredo je predsedoval Liebknecht kongresnemu zborovanju in sicer je sedel na stolu, na katerem je navadno sedel nemški kajzer ob času zasedanja gospodske zbornice. Vsaka njegova beseda je izzvala gromovit aplavz med elegati. Vsi govorniki so v sredo izjavili, da bodo podpirali zahtevo delavcev in vojakov; med temi zahtevami je tudi po-

Francozi pravični z Jugoslavoani.

Znani ameriški politični kritik in dober poznavatelj razmer, J. W. Mason, piše glede laško-jugoslovanskega spora sledeče:

eČ zaveznika mirovna konferenca v Parizu ustvari Ligo narodov za mednarodni mir, tedaj bo ta Liga morala takoj nastopiti v sporu, katerega so začeli Italijani z Jugoslavoani. Vojna grozi med Italijani in Jugoslavoani. Vsak dan naraša nevarnost, da se oba naroda sprimetata v orožju. Italijanski ministrski predsednik Orlando silno nasprotuje, da bi se ustvarila močna jugoslovanska država, kre bi bili na ta način ogroženi italijanski življenjski interesi. Ministrski predsednik Italije bo v kratkem v Parizu konferiral s predsednikom Wilsonom glede jugoslovanskega vprašanja in bo prosil Wilsona, da odstopi od svoje zahteve glede samoodločevanja narodov po narodnosti.

Kot je znano iz najboljših političnih krogov, Francija jako nasprotuje italijanskim zahtevam glede Jadranskega morja, in Francozi imajo velike simpatije do Jugoslavoanov. Raditega bo prišel ministrski predsednik Italije, signor Orlando v "seršenevo" gnezdo, ko pride z laškim kraljem v Pariz.

Gotovo je, da če Italijani ne bodo zodevoljni za odločitevjo mirovne konferenec, in če se Italijanom ne da večja moč nad Jugoslavoani, da Italijani ne bodejo mirovali, ampak posegli po orožju, da iztrgajo Jugoslavoanov, kar mislijo Italijani, da je laško. Oba, Orlando in laški kralj bodeata skušala dobiti predsednika Wilsona in francoskega ministrskega predsednika Clemenceau na svojo stran.

Minister Orlando je namignil, da italijanska armada ne bo demobilizirana, ampak ostane pod orožjem, dokler jugoslovansko-italijansko vprašanje ne bo rešeno v korist Italijanov. Na drugi strani pa je gotovo, da Jugoslavoani ne bodejo mirno pustili, da se Italijani polastijo Istre in Dalmacije. Mirovna Lga bode imela torej "takoj po svojem rojstvu dovolj opravila.

polna demobilizacija stare nemške armade.

Berlinski "Vorwaerts", glasilo Ebertove vlade, zelo napada spartakovce vsled torkovega nasilja in piše sledeče: "Skupina fanatičnih radikalcev hoče uničiti socialistično republiko, podaljšati nered, onemogočiti podoljšanje premirja in pogajanje za mir ter končno povzročiti okupacijo vse Nemčije po zaveznikih."

Iz Essena javljajo, da je tamonjni revolucionarni odbor ukazal vreči v zapor tri glavne ravnatelje Kruppovih tovan; med zaprtimi je tudi dr. Bransenberger, iznajditelj velikega topa, s katerih so bombardirali Pariz iz daljave 75 milj.

Druga brzozavka se glasi, da so v Danzigu izbruhnili krvavi izgređi in boji po ulicah. Izgređniki so odprli civilne in vojaške zapore in izpustili vse jetnike.

Kodanj, 19. dec. — Na shodu večinskih socialistov zadnjo nedeljo v Berlinu je Filip Scheidemann silovito napadel Liebknehta in njegovo spartakovsko stranko.

"Ne bomo se več dolgo pripravili z izgređniki niti ne bomo dovolili ruskih pramzer v Nemčiji", je rekel Scheidemann. "Vlada je organizirala gardo prostovoljcev, in če bo treba, bodo izgređniki (spartakovci) postavljeni ob zid in ustreljeni. Rajši se podvržem diktaturi izobraženih, liberalnih in konservativnih mož kot pa diktaturi norcev."

Večinski socialist Landberg, član Ebertovega kabineta, je pa dejal: "So-drug Mueller (predsednik delavskega sveta v Berlinu) je rekel, da pot do ustavodajne skupščine drži preko njegovega mrtvega trupla. Ni potrebno, da Mueller živi, toda nemško ljudstvo mora živeti."

Berlinsko časopisje piše, da je sovjetski kongres prvo reprezentativno telo nemškega ljudstva, ki položi temelj demokratični nemški republikli. "Die Freiheit", glasilo neodvisnih socialistov, piše, da se bo vršila ustavodajna skupščina veliko prej kakor je bilo pričakovati, in da ima ideja sovjetske republike po zgledu Rujije malo pristašev.

Ebertova resignacija nepotrjena

London, 19. dec. — Poznejša brzozavka iz Berlina čez Amsterdam temveč glasi, da Ebert ni resigniral, temveč je amo zagrozil z resignacijo, če bodo ekstremisti preveč silili v ospredje.

Ebertova izjava.

Berlin, Nemčija. — Friderick Ebert, predsednik kabineta šestih socialistov, ki danes vladajo nemško republiko, je dejal v intervjuju z ameriškimi poročevalcem, kateri ga je obiskal zadnji terek v veliki palači bivšega kancelarja, da noče meti nobenih stikov z boljševiki. Z vrha palače še vidno vihira ogromna rdeča zastava, ki je bila razobešana prvi dan revolucije. Ebert je dejal:

"Kabinet šestih ali ljudski kabinet nima ničesar opraviti z boljševizmom. Zdad je v tisku zakon, ki stopi takoj v veljavo, da se morajo razorožiti vsi državljani, ki niso člani nove in legalizirane republikanske armade. Po tem zakonu bodo razoroženi tudi spartakovci z Leibknechtom na čelu. — Velika večina ljudstva je z nami. Naša naloga je ohraniti priborjeno svobodo. Prihodnja volilna bitka pokaže, da med Nemci še živi želja za samovlado. Obenem bodo volitve rešile vprašanje, katera stranka je najmočnejša, posebno med tremi socialističnimi stankami. Volitve pinesejo precej razočaranja, in če izpadejo povsod tako kakor so izpadle v Draždanah in Chemnitzu, o čemur ni dvoma, tedaj je Nemčija zagotovljena ljudska vlada. V obeh omenjenih mestih so zmagali večinski socialisti z veliko večino. O spartakoveh lahko že zdaj rečem, da niso stranka, temveč le."

Stari državni zor se ne snide nikdar več, ker ga ni; namesto starih političnih faktorjev: krone, zveznega sveta in rajshtaga imamo ljudski svet in delavsko-vojaški svet. Revolucija je po-

kazala, da stari rajshtag ni odgovarjal željam ljudstva.

Kar se tiče naših odnošajev z Rusijo, želim izjaviti, da hočemo biti v prijateljstvu z vsemi narodi, ne maramo, pa da bi se ruska ali katera druga vlada mešalavnše notranje zadeve. Ruska vlada nam je ponudila pomoč vdenarju in orožju, ali mi smo odklonili. Resnica je, da je boljševiški poslanik Joffe delal propagando v Berlinu, kar se ne sme več zgoditi. Nemška republika je v sorodu z rusko republiko po imenu in obliki, pa ne po duhu.

Ako pride kdaj boljševizem v Nemčijo, tedaj pride pod pritiskom največja nevarnost. Ustavodajna skupščina bo spreminila časno vlado v stalno, ali medtem se moramo boriti za boljše živčne razmere in doseči mir, a obenem moramo zadovoljiti željam vseh držav, ki so bilt v vojni, da najdemo prave krivce, k so povzročili svetovni konflikt."

Nova bolgarska vlada.

Amsterdam, 20. dec. — Zakasnelo poročilo iz Sofije omenja osobje novega bolgarskega kabineta, ki je stopilo na krmljo 28. novembra. Kabinet je sestavljen kots ledi:

Todoo, pedesnik in minister zunanjih zadev; Mučanov, demokrat, notranje zadeve; Danev, progresist, finance; Kosturkov, radikalec, javna izobrazba; Židrov, socialist, justica; Dragijev, vodja kmečke stranke, poljedelstvo; Sakasov, socialist, industrija, trgovina in delo; Bakalov, kmečka stranka, pošta in brzozav.

Pogodba med Nemčijo in Čehoslovakijo.

Amsterdam — Iz Draždanov poročajo, da je Ebertova vlada sklenila provozorično pogodbo z vlado čehoslovanske republike z mislu katere bo Nemčija pošiljala premog na Češko z zameno za živila.

Čeholovaški predsednik in Pragi.

Pariz, 21. dec. — Prof. T. G. Masaryk, predsednik navourejene čehoslovanske ljudovlade, je bil slovesno vpeljan v Zlato Prago, kakor se poroča iz zanesljivih virov.

Črnogorci nočejo Nikite.

Amsterdam, 22. dec. — Časopis "Samouprava", ki izhaja v Bogradu je priobčil naznanilo od "glava črnogorske misije", ki se čita: "Bivši naš kralj je s bojazljivostjo zavrgel domovino in krono, ko je pobegnil iz domovine in mi nimamo z njim več nobenega opravka."

V Nemčiji še vlada Ebert.

Amsterdam, 20. dec. — Po vesteh iz Berlina je nemški sovjetski kongres sprejel včeraj resolucijo, v kateri izjavlja, da ima Ebertova vlada še nadalje izvrševalno in zakonodajno oblast do ustavodajne skupščine.

Obenem je pa konges izvolil centalni odbor iz srede delavskih in vojaških delegatov, ki ima oblast "palamentarnega nadzorstva" nad centralnim kabinetom in vsemi ostalimi kabineti v avtonomnih republikah ter pravico imenovati in odstaviti vsakega ali pa vse ljudske komisarje, ki se ne drže Resolucija, da se buržoazija izključi iz kabineta, je bila porožena.

IZ UPRAVE "A. S."

Na naše naznanilo se je odzvalo mnogo starih naročnikov, katerim je že prej naročnina potekla, ali jim bi kmalu.

Mnogi so plačali list za delčasa vnaprej po stari ceni.

Od 1. julija 1918, pa velja nova cena, ki je:

Za celo leto.....\$2.50
Za pol leta.....1.50

Oni naročniki, kateri imajo list že plačan, ne rabijo ničesar doplačevati, le ko jim bo sedanja naročnina potekla, naj plačajo isto po novi ceni.

Prosimo one naročnike, katerim je pred kratkim potekla naročnina, da isto ponove, ker mi ne moremo in tudi ne smemo predolgo čakati, kar je zoper poštno postavo pošiljati list, ako ni plačan.

Spoštovanjem

UPRAVA "A. S."

GETTING READY FOR AN OLD-TIME CHRISTMAS

Kljub preobilici vojnih naročil, so Amerikanci izdelali tudi letos premnogo igraček za mladino. Na sliki so večina puškice, ki bodo pomogle praznovati.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891. Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine. Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina: Za Združene države na leto...\$2.50 Za Združene države za pol leta \$1.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50 Za inozemstvo za pol leta...\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ. Dopolni in denarne pošiljke naj se pošiljajo na: AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznaujajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo. AMERIKANSKI SLOVENEK Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 23. dec. — Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!

V sredo bomo praznovali največji praznik celega leta — Božič — rojstni dan Zveličarja sveta, ki je Knez Miru.

Ako je veselje zadnjih starih Božičev bilo kaljeno vsled žalostnih dogodkov svetovne vojne; ako sta zlasti o zadnjem Božiču strah in negotovost lahalata tudi v ameriških domovih, bo pa tem večja radost preseljenca srca vseh narodov celega sveta letošnji Božič. Knez Miru je v svojih večnih sklepkih sklenil, da je svet že dovolj kaznovan in da je prišel zopet čas, ko naj bi celo človeštvo se radovolno nad angeljskim spevom na betlehemskih planjavah: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

Akoravno so grozote vojne še v živem spominu, je vendar zavest, da so narodi odložili moralno orožje vplivala tolažilno na preskušani človeški rod. Da, ako kdaj, se imamo letos veseliti božičnih pravnikov. Četudi je bil boj silen in žrtve mnoge, so si narodi izmislili vendar izvojevali zmago demokracije in svobode. Naši sinovi in bratje se vraajo domov zmagoslavni, ovenčani, ovenčani z lavorovim vencem. Mi znamo, da so se borili za dobro stvar in tabor prej ali slej triumfirali. In letošnji Božič naj bi bil častni spomin te slavne zmage, ki naj bi se obhajal slovesno na rojstni dan Kneza Miru v vsaki družini.

V četrtek bo Stefanje in god naših Stefanov, štefkov, Stefanij in Stefic, in pa mnogih drugih, katerih imena so slična Stefanovemu. Med Slovenci je posebno veliko Stefanicjev in Stefančičev. Pa vsem čestitamo!

V sredo bo sopraznik Ndolžnih Otrocičev. V stari domovini smo ta dan imenovali "Tepežke". Kdo se še ne spominja kako ga je dolga šiba "oplazila" rano v jutro, ako ni dobro pazil in se odkupil, da ga ne bodo "komarji jedli."

Za božič so bili obiskani, ker ne morejo priti v cerkev: Mrs. Ana Prše, 1107 N. Chicago St., Mrs. Martin Težak, 1201 N. Hickory St., njen sin Joseph, 20 let star je jako hudo zbolel za influenco.

Mrs. Marko Znidarsich je pred kratkim prejela pismo od svojega sina Antona. Pisal je 29. septembra,

da se nahaja v ujetništvu v mestu Rastatt na Nemškem, da je zdrav in da mu ni slabo. Zdaj je že najbrž prost, kakor so drugi, ki so bili istotam ujetniki.

Naši fantje sev račajo. Danes se je vrnil g. Jos. J. Nemanich iz Camp Forest, aG., in St. Stajdohar iz Kentuck. — Vrnil se je koncem tedna tudi g. Jos. Spelich.

Dr. sv. Cecilije št. 12. D. S. D. uljudno vabi vse občinstvo na plesno veselico v Sternovi dvorani v soboto 28. t. m. Vstopnina 30c. Vstopnice so na prodaj pri članicah društva.

Rev. John Plaznik poroča: V bolnišnici se nahaja Mrs. Chas. Kompare, Mrs. Math Kozuh, bolna na vročinski bolezni, Mrs. John Brunskole, operirana na nogi, Antonia Stefanič, operirana na slepu, Peter Musich iz Broadway, operiran na slepiču, Jacob Kaferle, hudo bolan za splošno slabostjo.

G. Filip Gorup naš urednik, se je moral vrniti v bolnišnico po ukazu zdravnika, kjer mora še ostati nekaj časa, da se bolj očvrsti.

Slovenski oddelek Amer. Rudečega Križa priredi na Silvestrov večer plesno veselico v K. S. K. J. dvorani. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene in za slovenske sirote v stari domovini, je pripraviti, da se veselice cenj. občinstvo udeleži obilnoštevilo.

Umrla je v sobot ozjutraj Marija Dolinašek iz Rockdala v starosti 54 let. Pokopana je bila v ponedeljek.

Doma je bolna Mrs. Ana Težak že tri tedne.

V soboto in nedeljo se je mudil v Jolietu Rev. P. Vencel Šolar, O. S. B., profesor iz St. Bede College, Peru, Ill.; s seboj je pripeljal tri dijake naše župnije, kateri študirajo tam, namreč: Martin Stefanič, Anton Kramarič in Alojsius Žlogar. Na počitnice je prišel 17. decembra Mr. Math Butala iz St. Francis, Wis., kjer že več let študira.

VESTI IZ RAZNIH LISTOV.

Milwaukee, Wis., 20. dec. — Zadnji teden je umrla na posledicah španske influence Barbara Velkoverh, katere pogreb se je vršil 9. dec. Stara je bila 34 let ter doma iz Šostanja na Sp. Stajerskem. Živela je na Blue Mound-d. Tu zapuša moža in 13 letno hčerko. Bila je članica dr. sv. Janeza.

V torek je umrl na pljučnici kot posledici influence ob pol 11 dopoldne John Riffel. Pokojnik je bil star 31 let ter doma iz fare Trebešno na Dolenjskem. Bil je član sam. društva Ilirija v Sheboyganu. Tukaj zapuša dva brata Joe in Tony, v starem kraju pa ženo in sina ter mater, brate in sestere. Pogreb se je vršil v četrtek 19. ob 9. dopoldne. Prav dobro je bil pokojnik poznan v Sheboyganu. V Ameriki je bival šest let.

V sredo zjutraj 1. dec. je umrl na farmi blizu Waukesha rojak John Brule na posledicah influence. Pokojnik je bil star 37 let, doma iz vasi Luštrsko selo, fara St. Peter pri Novem mestu. Bil je član in ustanovitelj društva Sv. Janeza Ev. št. 65 K. S. K. J. v Milwaukee. Tu zapuša ženo in dva otroka, enega fanta in eno deklico. Pogre se vrši v soboto 21. dec. ob 9. dop. od slov. cerkve na 4th Ave. Nadalje zapuša dva rata, Antona in Franka tukaj ter dve sestri in sicer Mary Pangre v Milwaukee ter Uršo Cetelj v Pennsylvaniji. Pokojnik je imel pred štirimi leti gostilno na Lake St.

Mihael Petrovič je bil kaznovan na 19 mesecev v poboljševalnico, ker je ponaredil ček za \$40. Mlad je pričel, ker je star komaj 23 let.

Sheboygan, Wis., 20. dec. — V nedeljo je umrl na pljučnici v St. Nicholas bolnišnici 2 letni John Krivic. Bolan je bil samo par dni. Bil je še samec in je stanoval pri A. Susha, 933 Indiana Ave. Pogreb se je vršil v torek dopoldne.

Staršem Lorjančič je umrla petletna hčerka Jennie. Pogreb se je vršil v torek. Louis Lorjančič živi na 1922 N. 11th St.

Buhl, Minn. — Med prvimi vojaki, ki so se vrnili iz armade, je Mihael Stefanich.

Gilbert, Minn. — Iz Francoskega je poslal Anton Intihar prijatelju v spomin nemško čelado, katero je dobil v bitki začetkom novembra. Intihar se nahaja pri kompaniji E, 369 Inf. regiment.

Hibbing, Minn. — Ivanka Dolinar ki je umrla na španski influenci, je bila

rodom iz vasi Vagle, fara St. Jur. pri Kranju. Stara je bila 26 let. Tu zapuša moža in tri nedorastle otročiče ter enega brata.

Cleveland, O. — V Newburgu je umrla 18 letna Zožija Mirtič, omožena, ki zapuša moža, otroka in stariše. — Starišem Vrček je umrla 8 letna hčeka. — Umrla je Frančiška Ladice, stara 34 let, doma iz Polhovoga Gradca. Zapuša moža in 2 otroka. — Umrl je Jakob Bobnar, star 35 let, doma iz Šmartna pri Ljubljani. V starem kraju zapuša ženo in dva otroka. — Hude opekline je dobil v tovarni rojak Mike Bradac. Umrl je v bolnišnici v hudih bolečinah.

Imprial, Pa. — Tukaj so umrli: Ignac Meglič, star 34 let, in njegova žena Rozalija, stara 30 let, ki zapuša štiri otročiče. Oba sta doma iz vasi Gabrovčee za Krko. — Rojaku Jakobu Viharju je umrla 12 letna hčerka. — Ana Zupanec, stara 34 let, doma iz Žetovskega vrha, fara Trata pri Poljanah. Zapuša moža in štiri otročiče. — John Tavčar, samec, star 22 let, doma iz vasi Zetina nad Škofjo loko. — Gregor Jelovčan, star 37 let, doma iz fare Javorje pri Škofji loki. V starem kraju zapuša ženo in sina. — Marija Kruhar, stara 39 let, doma iz Terbovelj na Sp. Stajerskem.

Warren, O. — Umrl je tukaj John Tegelj, star 28 let, doma iz Podpeči, fara Preserje na Notranjskem. Zapuša soprogo, dve hčerki in bata.

Capenter Creek, Mont. — Umrl je tukaj 52 letni Martin Mohar, doma v Trebnjem na Dolenjskem. Zapuša ženo in pet otrok.

Mendota, Ill. — Starišem John in Jera Pelko je umrl 23 letni sin John, ki se je nahajal pri vojaki v Rockfordu, Ill.

Nanticoke, Pa. — Umrl je tukaj letni Frank Zaverl, ki zapuša tukaj sina in hčerko.

Manor, Pa. — Starišem John in Antonija Mirt je umrla šest letna hčerka Ivanka.

Butte, Mont. — Umrl je 75 letni Anton Ilc, doma iz orenje vasi pri Ribnici. Bil je zaveden Slovenec in Slovan.

Yukon, Pa. — Umrla je vsled španske influence Frančiška Mihelčič, stara 44 let, doma iz Vrhpolja pri Moravčah. aZpuša moža in druge sorodnike

Leadville, Colo. — Smrt je imela v tej naselbini zelo obilno žetev med našimi rojaki. Zahtevala je sledeče žrtve: Frank Snoj, oženjen, star 27 let, doma iz Hudega vrha pri Blokah na Notranjskem. — John Jurglič, star 42 let, doma iz Vrbičja pri St. Jurju na Dolenjskem. — Anton Goršič, tar 43 let doma iz Zdenске vasi pri Dobrem polju. — Ana Fink, stara 16 let, rojena v Leadville. — Frank Hren, star 18 let, rojen tukaj. — Frančiška Poničkar, stara 29 let, doma iz Velikih Lašč na Dolenjskem. — Joe Podraž, star 37 let, doma iz Grosopolja pri Ljubljani. — Jakob Kenda, udovec, star 45 let. Zapuša tri otroke. — Mary Gate, 18 let, rojena v Leadville, ki zapuša moža in otroka. — John Kmoli, star 56 let, doma iz fare Golo pri Ljubljani. — Frank Jelenc, star 45 let, doma iz Velikih Lašč na Dolenjskem. — John Hren, tar 35 let, doma iz Dobrega polja. Tu zapuša ženo in več otrok. — Frank Fabjan, star 6 let. — Mary Pugej, stara 14 let. — Margaretta Kvas, stara 24 let. — Louis Cimerman, star 28 let. — John Šprežar, star 33 let, doma iz Talčevlja pri Črnomlju. — Joe Laskatik, star 28 let, ogrski Slovenec. — Andrej Okoren, star 28 let, doma od Dobrega polja. — John Sevrn, star 39 let, doma blizu Semiča v Belokranjini. — D. Arko, star 28 let, doma blizu Ribnice. — Frank Fink, 37 let, tu zapuša otroke. — John Žugelj, star 43 let, doma nekje iz Dolenjskega. — John Klun, samec, star 30 let. — Mary Košak, stara 27 let. Tu zapuša soprogo. Doma je bila od Dobrega polja.

Walsenburg, Colo. — V premogokopu se je ponescrčil Mark Mladenčič, doma od blizu Metlike. Star je bil 40 let. Umrl je v bolnišnici na poškodbah.

Greensburg, Pa. — Na španski influenci je umrla Frančiška Prevc, roj. Langus, doma iz Bohinja na Kranjskem. Stara je bila 42 let. Zapuša moža, enega sinčka in odrastlo hčer.

Conemaugh, Pa. — V sled influence je umrl iz fare Šmartno pri Litiji. Tukaj zapuša dva brata.

Yale, Kans. — Uml je vsled španske influence rojak John Menhard,

star 28 let. Zapuša ženo in hčerko. — Na ravno isti boleznii je umrla Jožefa Jerman rojena Menard, stara 24 let. Zapuša moža in tri otročiče. Umrla je v Ringo, Kans.

Pueblo, Colo. — Umrl je Alojz Babič na pljučnici, star 39 let, doma iz Bruhanje vasi, fara Dobro polje. Tukaj zapuša brata.

White Valley, Pa. — Španska influenza je še zahtevala sledeče žrtve: Andrej Peršin, star 49 let, ki zapuša ženo in pet otrok. — Jakob Sedmak, samec, doma iz aZgorja na Notranjskem.

Chicago, Ill. — Umrl je rojak Alajz Lavrič, star 31 let, ki zapuša tukaj stariše, tri brate in dve sestri.

Brownburg, Ind. — Umrl je tukaj rojak Anton Hribar, doma iz Koroške vasi, fara Podgad pi Novem mestu. Zapuša ženo, ti otročiče in enega brata.

Indianapolis, Ind. — Smrt je pretrgala nit življenja rojaku Frank Skrajnar, doma iz vasi Kojško, fara Boštanj na Dolenjskem. Tukaj zapuša le sestričino. — "Slovenija".

Calumet, Mich., 20. dec. — V Red Jacket Shaftu je ponescrčil zadnji teden Mr. Jos. Gorshe. Kos jekla mu je pal v oko. Ker mu ga v C. & H. bolnišnici niso mogli izvleči, so ga poslali v Chicago k specializistom. Upamo, da se jim bo uspelo ptegniti ven jeklo in da oje ne bo nič trpel na vidu vsled te nezgode.

oZpet ena žrtev influence. Na svojem domu 4332 Acorn St. Yellow Jacket je preminul v torek zvečer previden s sv. zakramenti John Mukavec, star 40 let. Zolel je na influenci pred enim ternom, zato se ga je prišla pa še pljučnica. Pokojnik je bil doma iz Vrha in je bival na Calumetu 18 let. Tu zapuša vdovo in petero otrok. Bil je član društva sv. Petra št. 30. K. S. K. J. in angleškega društva Moose. Pogreb se je vršil v četrtek jutro iz cerkve sv. Jožefa. Naj sveti pokojnemu, ki je bil vedno veren član naše cerkve, večna luč, potrdi družini pa izrekamo naše odkritosrčno sožalje nad prerano izgubo soproga oziroma očeta. R. I. P.!

Miss Frances Mishica iz New Towna je prišla za božične praznike na počitnice k svojim starišem, Mr. in Mrs. George Mishica, iz Kalamazoo College, Kalamazoo, Mich.

Vsaki vlak pripelje nekaj novih vojakov domov. Izmed slovenskih mladeničev, ki so bili dosedaj odpušteni iz vojaške službe, so se vrnili domov sledeči: John Stariča iz Camp McArthur, Texas, Jos. Gažvoda iz New Yorka, Marcus Lackner, John Stangel iz Camp Custer, Jos. Mishica iz S. A. T. C. Kalamazoo College, Jos. Butala iz Houston, Texas. Par drugih mladeničev se pričakuje še pred koncem tega tedna. — "S. N."

Cleveland, O., 20. dec. — Uml so: Aleks Paljanec, star 38 let, Sophie Mirtič stara 17 let, Frances Lodič stara 34 let, Frank Papaž, star 32 let, Barbara Tomažič 36 let, Ana Škulj novorojenka, Ana Resnik 30 let, Matija Hodnik 23 let, Valentin Umkar star 10 mesecev.

Umrl je petletni Pavel Dobre, 1268 E. 55th St. o katerem smo zadnjič poročali, da je dobil opekline.

V sredo zvečer je umrl Josip Magušič, poznani hrvatski trgovec v naselbini. Imel je grocerijo na 1142 Addison Rd. Umrl je za influenco. Bil je star 40 let in član več hrvatskih društev. Iskreno sožalje rodbini in sorodnikom. — "C. A."

ZAVEZNIKI IN ITALIJA.

Laži, katerih se poslužujejo Italijani v svojem prizadevanju, da pridobe zavezniško javno mnenje za svoje pohlepne namere, so se pričele gnusiti že tudi zaveznikom, ki so sedaj spoznali, da so Italijani stopili v vojno iz najsebičnejših in najgnusnejših namenov. Njih ošabnost preseda že vsem, ki količak poznajo Italijane. Če bodo ostali Italijan iv najkrajšem času osamljeni, bodo k temu največ sami doprinesli.

Po izjavah, ki prihajajo iz zavezniških krogov, smemo sklepati, da so Francozi in Angleži naklonjeni našim pravičnim aspiracijam, dasiravno so še vezani po londonski pogodbi. Prav gotovo pa niso prijatelji Italijanov, ki si sedaj laste največje zasluge za izvojevanje zmage nad centralnimi silami, zapostavljajoč Francoze in Angleže, kako trudi Amerikance. Širokoustijo se, da bi brez njihove pomoči ne bilo miru, oziroma, da bi se morda mir diktiral iz Berlina, namesto iz zavezniških dežel. Predvsem pa proslavljajo svojo zmago nad Avstrijo, ki je po njihovem mišljenju in povdvarjanju najsijajnejši čin v celi zgodovini.

Kako "junaško" so se borili Italijani, ve celi svet, in tudi to, kakšna je bila njih zmaga in kedo jo je izvojeval. Zaslug Italije v sedanjii vojni ne bode precenjevali italijanski listi in italijanski vojskovodje, pač pa nepriestranske zgodovinarji, in njih sodba ne bo tako ugodna za Italijane, kakor si oni sedaj domišljujejo.

V kolikose zavezniki ozirajo na italijansko kričanje in sklicevanje na londonsko pogodbo, je najbolje razvidno iz tega, da je bilo sedaj poslano francosko bojno brodovje v Dalmacijo, kar seveda ni Italijanom popolnoma rič po volji. Groze celo, da bo to dovelo do novega prelivanja krvi, ker se boje, da se ne bi Francozi dejansko potegnili za Jugoslovane kljub temu, da jih sedaj še veže londonska pogodba.

Že pred kratkem je bilo poročano, da so francoski državniki opozorili Italijo, naj se drže pogojev premirja in brzda nekoliko svoj pohlepnost po jugoslovanskem ozemlju. To je bil prvi protest proti krivičnemu in barbarskem postopanju italijanskih čet na zasedenem ozemlju, in ker ta ni pomagal, so Francozi poslali svoje bojne ladje, da one ščitijo pravice Jugoslovanov.

Zavezniki so opozorili Italijo, da mora odstopiti od nekaterih svojih zahtev, pri katerih vstraja na škodo jugoslovanov. Istodobno pa je Italija izjavila, da ne more razorožiti svo-

jih čet, ker se boji novih spopadov z Jugoslovani, to se pravi, da se zaveda tudi sama, da bo mogla edinoie z orožjem v roki iztrgati Jugoslovanom njih ozemlje in postaviti tako krono svoji krivicoljubnosti in pohlepnosti.

Prepričana pa sme biti, da tudi Jugoslovani ne bodo držali križem rok in se prostvoljno in mirno odrekli svojih lepih kajev. Zastopnik jugoslovanske vlade, ki se mudi sedaj v Parizu se je te dni izjavil, da bodo Jugoslovani započeli svojo lastno borbo, da jim bomo pomagale njihove trde pesti, ako bi jih zavezniki zapustili. Dekazalo so že dovolj, da so v stanu uspešno se ustavljati tudi mnogo močnejšemu sovražniku, kakor so sami. Ako pride do borbe med Jugoslovani in Italijani za zmago principa samoodločevanja, smemo biti prepričani, da bo ves pravični svet na naši strani in proti pohlepnosti Italijanov.

Pravica je na naši strani in pravica mora zmagati, pa četudi bi morali za njo vse svoje moči in prelivati znova svojo kri. Tudi Italija se bo morala prepričati, da ni ona izvojevala zmage nad Avstrijo, pač pa da se je to zgodilo s pomočjo Jugoslovanov, tako na bojnih frontah, kaor tudi v notranjosti monarhije. In napeli bodo toliko bolj svoje moči, da se obranijo krivičnega, zahrbtnega sovražnika, ki jim grozi odvzeti njihovo narodno ozemlje.

VESELE božične praznike in srečno novo leto vošči vsem občinstvu, Sem Dobrijevič. Ter tudi nananja da se bo preselil iz 805 N. Chicago St. na 209 Indiana Street vabi rojake da ga obiščejo v NOVI GOSTILNI Kjer bom na Novo leto začel nadaljevati svoje gostilničarsko obrt. Dobrobošli! Sem Dobrijevič

WAR Savings Stamps CENA TEKOM DECEMBRA: Ena znamka stane \$4.23, poln certifikat z 20. znamkami pa \$84.60. Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi. Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk. Pišite po nje na: Amerikanski Slovenec 1006 North Chicago Street Joliet Illinois

A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575 A. Nemanich, Jr. A. Nemanich & Son Real Estate Insurance Loans Renting V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill. Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi. Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi. — Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill. 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa. 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvaniji, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridruži-jo D. S. D. Osem članov (16) zadostuje za ustanovitev društva. Sprej- majo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtni-ne se zavarujete tudi za razne vrste pokojnine in operacije. D. S. D. sprejema družta le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovti, ker noče imeti sitnosti radi nizkih assessmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obr-ne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Z OGNJEM IN MEČEM.

HISTORIČNI ROMAN.

POLJSKI SPISAL SIENKIEWICZ
POSLOVENIL PODRAVSKI

(Dalje.)

Vsacega dne se jih nadejam. Jezili so se s početka na vas, toda presodivši potem vaše postopanje, jeli o vas kot prihodnjega sorodnika čislati. "Vite-za takega značaja," rekli so, "težko najdešv sedanjih pomelkuženih časis."

Po obedu sta šla namestnik in He-lena na vrt poleg dvorišča, ki je bil z višnjami zasajen. Drevje je bilo cvetja belo, kakor sneg. Zadaj je bil gozdiček, v katerem se je oglašala kukavica.

"Napoveduje nama srečo," opomni namestnik.

"Vprašati jo je treba."

Obrnivi se proti gozdu reče:

"Kukavica, koliko let bom živel v zakonu s to gospodjico?"

Kukavica začne kukati. Naštela sta petdeset in še več.

"Bog daj!"

"Kukavice vedno resnico povedo," omeni Helena.

"Če je tako, bom pa še enkrat vpra-šal?" de veselo namestnik.

"Kukavica, povej koliko sinov na-ma bo dal Bog?"

Kukavica začne takoj kukati in za-kukala ni več, ni manj, nego dvanajst-krat.

Namestnik je bil omamljen veselja.

"Oj, še starosta postanem; kako mi je Bog mil. Si slišala? Kaj?"

"Prav nič nisem slišala," odgovori Helena, zarudela kakor višnja; "še ne vxem, čem ste povpraševali."

"Nu, saj ti lahko ponovim?"

"Ni treba."

Pri takih razgovorih in zabavah ji-ma je minil dan, kakor en. Na večer nastopi trenotek ganljive in dolge ločitve. Namestnik je odšel proti Čehrinu.

VIII.

V Čehrinu je našel gospod Skre-tuski starega Zacvilihovskega jako vz-razmirjenega. Hrepen je pričakoval z-vozeva poslanca, ker so s Siča pri-hajale čedalje bolj grozne novice. Ni bilo več dvomiti, da namerava Hmel-nicki z orožjem v roci maščevati se za storjenje mu krivice in dobiti na-zaj stare kosaške pravice. Zacvilih-ovskij je znal, da je šel v Krim h-kanu, prosit ga pomoči. Nadejali so se, da se vsaki čas vrne z njimi na Sič. Proti poljski ljudovladi so pri-pravljali na Nižu veliko vojsko, ki bi jej mogla biti z pomočjo Tatarjev celo nevarna. Čedalje bolj se je bližal vihar. Ukrajino niso več preletevali nemi, neopisljivi strahovi, marveč za-gotovlja vojske n moritve. Veliki het-man, ki se je s početka malo brjgal za to, pomaknil se je sedaj z vojsko v Čerikas. Odposlane straže kraljeve vojske so dohajale celo k Čehrinu; to

pa, da bi ovirale ubežnike, ker so Ko-zaki iz mest in prostaki trumoma ute-kali na Sič. Plemstvu se je zbralo po mestih. Govorili so, da ima biti raz-glašena črna vojska po južnih vojvod-stvih. Nekateri so, ne čakaje ukaza, poslali žene in otroke v gradove; sami pa so šli v Čerikas. Nesrečna Ukra-jina se je razdelila v dva tabora; jeden je hitel na Sič, drugi v kra-ljevo taborišče. Jedna tranka je ho-tela ohraniti, kar si je, ridobila z dol-goletnim trudom, druga želela vzeti jej to imetje. Obe sta nameravali onesnažiti bratovske roke v lastnej kr-vi. Strašen prepir, prednc si je poi-skal verskih vzrokov, ki so bili Ni-ževecem popolnoma neznan, bil je že sam ob sebi nekaka batovska vojska.

Če tudi so se kopicili črni oblaki na ukrajinskem obzorju, k so napo-vedovali hudo nevihto, v kateri glo-belji se vse vse motalo in hruščalo ter že donel grom od jednega konca do drugega, vendar narod ni znal, k ko blizu je že nevarnost. Namara ni hotel pravo povedati ni sam Hmel-nicki, ki je vedno pošiljal pisma gos-podu Krakovskemu, kosaškemu ko-misarju in kraljevemu praporščeku. V njim se je pritoževal in tarnal, ob enem pa zogotavljal zvestobo Vladi-slavu IV. in poljskej ljudovladi. Si je mar hotel s tem dobiti časa ali pa z dogovori zaprečiti daljši prepir; o tem so različno sodili. Samo dva se nista dala za trenotek preslepiti. Ta dva sta bila Zacvilihovski in pa stari Barabaš.

Stari polkovnik je prejel ravnokar pismo od Hmelnickega. Bilo je polno posovk, groženj in natolcevanj. "Z vso zaporško vojsko ponižno prosim," piše Hmelnicki, "da zadostite onim pravicam, ki ste jih skrivali pri sebi. Ker ste jih tajili na svoj prid in ko-rost, smatra vas vsa zaporška vojska zmožnega, da zapovedujete ovcam ali svinjam, ne pa ljudem. Prosim pa vašo milost odpuščanja, če vam na svojem revnem domu v Čehrinu nisem vstregel na praznik sv. Nikolaja, ker sem šel na sporožje brez aše vednosti in dovoljenja."

"Glejte gospoda," reče Barabaš Zacvilihovskemu in Skretuskemu, "kako brije norce z menoj; vendar sem ga jaz vojaštva učil ter mu bil kakor oče."

"Obeta torej, da se z vso zaporško vojsko oglasi za stare pravice," o-mni aZacvilihovski. "Vojska med brati je še hušja, nego še sovražnikom."

Skretuski de na to:
"Vidim, da se moram podvizati; dajta mi gospoda pisma do onih, s katerimi bi se utegnli tam sniti."
"Za atama kosaševga ga mate?"

"Imam od samega kneza!"

"Dm vam jedno za jedno iz kure-novih, a gospod Barabaš ima tam so-rodnika Barabaša; po teh poizveste vse. Pa kdo ve če že ni prepozno tam govori, je odgovor kratak: Slabe reči slišijo, e hoče vedeti, kako se ima vesti, je kratak svet: Zbere naj, kolikor mogoče veliko vojsko in se s hetmani združi."

"Pa pošljite h knezu glasnika z ogovorom in navsetom!" reče gospod Skretuski. "Jaz moram iti, ker me je knez poslal; knezovega naročila ne morem spreminiti."

"Pa veste, da je strašno nevarna ta pot?" vpraša Zacvilihovski. "Ze tu-kaj je narod tako razburjen, da je težavno človeku, sedeti mirno. Ko bi ne bilo blizo kraljeve vojske, bi pro-sti narod kar planil na nas. Kaj še le tam? Greste zjajmu v žrelo."

"Gospod praporšček! Jona je bil že v ribjem trebuhu, ne samo v žrelu, pa je z božjo pomočjo še zdrav prišel na dan."

"Idite torej. Hvalim vašo odloč-nost. V Kudak znate še dospeti var-no; tam pa premislite, kaj vam bo kazalo dalje početi. Grodzicki, star vojak, šel najbrž sam. Če se imam biti na svoja stara leta, storim to raje pod njegovim poveljništvom, nego pod ktearim drugim. Mej tem vam pri-pravim ladije n bordnike, kateri vas popeljejo v Kudak."

Skretuski je šel naravnost v svoje stanovanje na trg, v knežje poslopje, da pripravi vse potrebno za odhod. Vkljub nevarnosti potovanja, o kate-rej mu je pravil Zacvilihovski, je na-mestnik vendar z zadovoljnostjo mi-slil o njem. Imel je videti "porohe" in Dneper malo ne v vsej dolgotosti od Niža, ki je bil za vitezstvo zemlja vsacega, ki je želel doživeti naključeb. Marsikateri je preživel vse svoje dni na krajini, a ni se mogel pohvaliti, da bi bil videl Sič, — zlasti če se ni hotel zapisati v "bratovstvo", za kar pa ni bilo med plemstvom dosti pri-vržencev. Časi Samvela Zborovskega so minoli ni niso se ineli več povrniti. Nепrijateljstvo med Sičem n Poljsko, k je nastalo ob času Nalevajke n Po-luka ni pojenjalo, marveč se je še po-večalo. Plemstva poljskega in tudi ruskega, ne razlikajočega se po jeziku in veri, je bilo vedno manj. Buihii Kurčeviči niso našli mnogo nasled-nikov. Sploh na Niž med bratovstvo je gonila plemstvo sedaj samo nez-goda in tolovajstvo, z jedno besedo pregrehe, katere se niso dale omiti s pokoto.

Tako je tudi nekaka neprozorna tajnost, kakor dneprovske megle, po-krivala ropazaljno poljsko nižino. Pri-povedovali so pa o njej čuda; te je želel Skretuski videti z lastnimi očmi. Nikakor tudi ni pričakoval, da se več ne vrne. Poslanec kneza Jeremije sprejemali so povsod s spoštovanjem.

Tako premišljeva je gleda iz svo-jega stanovanja skozi okno na trg. Med tem je minola ura za uro, kar se Skretuskemu hipoma zdi, da vidi dve znani osebi, ki korakata k 'Zvonec-kovemu kotu', kjer je imel Valah Dopula svojo krčmo.

Pogleda ju še pozorneje; bila sta gospod Zagloba in Bohun.

Šla sta držat se za roki; kmalo zg-i-neta za temnimi vrati, nad katerimi je visela vejica, ki je kazala krčmo.

Skretusk se začudi, da vidi tukaj Bohuna. Še večje čudenje mu je po-zvzročevala njegova družba z gospo-dob Zaglobo.

"Redzijan, idi sem!" zakliče strežaju.

Strežaj se prikaže pri vratih stran-ske sobe.

"Čuj me, Redzijan, pojdi v krčmo, v ono le tam z znamenjam! Tam naj-deš debelega plemiča, ki ima na čelu luknja; reci mu, da bi nekdo rad go-ovoril z njim. Če te vpraša kedo, ne povej mu!"

Redzijan hiti proti krčmi. Čez ne-kaj časa ga ugleda namestnik, da se vrača z gospodom Zaglobo!

"Zdravstvujte, gospod!" pozdravi ga Skretuski, ko se pokaže plemič pri sobinih vratih. "Ali me še poznate?"

"Če vas poznam? Naj me Tatarji na loj pretope in sveče za mošeje iz mene naredo, če sem pozabil, Vi ste pred nekolikimi meseci pokazali pri Dopulu vrata Čaplinskemu; to mi je bilo posebno všeč, ker sem se na ta način enkrat oprostil ječe v Stambul. Kaj dela gospod Povsinoga, grba Zer-vipludri, s svojim devištvom in me-čem? Mu še vedno sedajo vrabci na glavo, smatrajoč ga za posušeno dvo-vo?"

"Gospod Podbipeta je zdrav, naročil mi je, da naj vam pozdravi."

"Kaj bogat plemič je, pa strašno bedast. Če odseče tri glave, kakor je njegova, znese mu to samo poltre-tjo, ker obglavi le tri cepce. Joj, kako je vroče, akoravno samo še le v marcu. Jezik se mi grla prijemlje."

"Imam se seboj jako dober meč, ne-mara vam bo teknil?"

"Bedak se brani, če razumem ponu-ja. Zlasti pa mi še zdravnik pripo-ročil piti med, da bi mi pregnal iz glave melanholijo. Hudi čaki za plemstvo se bližajo: dnevi jeze in nesreče. Čaplinski je ves otrpnel stra-hu. K Dopulu ne hodi več, ker tam kosaške strašine pijo. Jaz jedini še moško nastavljam čelo nevarnostim,

ter zahajam v družbo teh polkovnikov, ništvo po blatu smrdi. Dober meč! Res jako izvrsten! Od kod ga imate?"

"Iz Ljubna. — Je dokaj staraš in tukaj?"

"Koka ni tukaj? Fedor Jakubovič je stari Filon Dzedzjala je, in z njima njuno očesce v glavi: Bohun, ki mi pil in mu obljubil ga posinoviti. Vsi ti smrdi sedaj v Čehrinu in gledajo, na katero stran bi se g'Zecceieeieeiee na katero stran bi se obrnili, ker se še javno ne smejo oglasiti pri Hmel-nickem. A če se ne oglose, bo to mo-ja zasluga."

"Kako? pojasnite mi!"

"Ko pijemo skupaj, pridobivam jih za Poljsko tre jih nagovarjam k zve-stobi. Ako mi kralj za to ne da star-ostva, verjemite gospod, da ni več pravice v Poljskej, niti nagrade za zasluge; potem je bolje sedeti pod kurbo gredo, nego izpostavljať za občne koristi svojo glavo."

"Bolje bi se izpostavljali, ko bi se bili z njimi, ker vid se mi, da tako le brezupesno tratte denar; na ta na-čin jih ne pridobite."

"Jaz trošim denar? Za koga me vendar imate? Torej ni dosti, da sem se potovaršil z njimi, da bi moral še za nje plačevati? Jaz smatram za naklonjenost, da jim dovoljujem pla-čati za se."

"A, Bohun kaj dela tukaj?"

"Nastavlja uho, kaj je slišati s Siča, kakor drugi tudi. Zato je prišel sem Je ljubček vseh Kozakov. Laskajo se mu kakor opice; zakaj gotovo je da prejeslavski polk pojde za njim, ne pa za Lobodo. A kdo ve, komu se pridružio Kozaki Krcčovskega? Kedar je treba iti na Turka ali Tatar-ja, takrat je Bohun Niževecem brat. Sedaj jako omahuje. V pijanosti mi je priznal, da plemetišajino ljubi in se hoče oženiti z njo. Zato pa mu ne pristuje, da b se na večer pred po-roko s kmeti bratil. Zato hoče, da ga naj posinovim in mu pomagam k grbu. Jako izvrsten je ta vaš meč!"

"Hočete še piti?"

"Hočem, hočem! V krčmah take medicine ne prodajajo."

"Ste ga vprašali, kako se imenuje o-na plemetišajina, s ktero se hoče poročiti?"

"Gospod, kaj je meni mar njeno ime? Vem samo, ko Bohunu roge pri-pravim, imenovala se co gospa Jele-nova."

Namestnika je že mikalo, da bi

(Nadaljevanje na 4 strani)

ZABASANOST

vpljiva na vsako osebo. Vsi pa ne vemo katero zdravilo je zoper njo naj-uspesnejše. Ako hočete dober nasvet, ne bo vas ta neprilika nadlegovala delj kot 24 ur. Vstavite jo pravočasno in preprečite zlobne posledice. V-zemite Severove Jetrne Kroglice (Se-vera's Liver Pills.) So male, bele, okrogle kroglice in se jih vzame po tri na noč. Pomoč je hitra in v za-dovoljstvo. So izvrstne v slučajih je-trnih neprilik, zabasanosti, glavobolu, povzročem od zabasanosti, utrujeno-sti, riganju in omotenju. Cena 25 centov v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. —Adv.

FULL O' PEP MASH

Gets You the Eggs That Bring
70c a Dozen Cash.
That and R. K. D. (Arcady)
Scratch Feed
Fed during the day and a little corn
at night gets the eggs.
RKD Scratch Feed, Atlantic Brand,
no grit, per 10 lbs.\$4.00
RKD Scratch Feed, Sunkist Brand,
grit, per 100 lbs.\$3.75
Full O, Pep Mash, per 100 lbs.\$4.50
B. Middings, per 100 lbs.\$2.80
Bran, per 10 lbs.\$2.60
Darling's Beef Scrap, Hulled Oats,
Oli Meal, Alfalfa Meal, Calf Meal,
Sulfower Seed, Coarse Corn Meal,
Oat Midings, Rock Salt, Axle Grease,
all of Pratt's Chicken Remedies.
3 Milk Producers — Gluten Meal,
Shoemachers, Dairy Feed and
Clover Hay. I've got 'em.
Hay, Corn, Oats and Straw.
Open till 9. p. m. Chi. Phone. 1223

FOGERTY'S FEED STORE
609 Collins Street.

—Ako vam je potekla naročnina, blagovolite jo ponoviti, da se vam list ne vstavi.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznam vsem so-rodnikom in znancem žalostno vest, da mi je nemila smrt vzela mojega moža

ANTONA MIHEVEC

5. decembra v 56 letni starosti. Doma je bil iz Spodnjega Logateca, Not-ranjsko. Tu je živel 6 let. Predno je prišel, v to deželo je bil v Južni Ame-riki 14 let s svojo družino, ki sta imela 10 otrok, ki pa še ima eno hčer v Južni Ameriki, drugi so mu vsi poo-mrli. On je bolehal več kot poldrugo leto za sučico. Tu zapuša mene v 53 letni starosti. Uršula Mihevec, roj. Jerina, družih sorodnikov ni imel.

Tem potm se vsem iskerno zahval-jujem, ki so mi kaj prišli na pomoč v teh britkih urah, da smo ga spremili k večnemu počitku na katoliško po-kopališče v Jolietu.

Ti pa nepozabni Anton počivaj v miru in lahka ti naj bo Ameriška zemlja.

Žalujoča soproga
Uršula Mihevec

Rockdale, Joliet, Ill.

KILA OZURAVLJENA

Kosem dvignil hiod pred leti, sem se utgal. Zdravnik je svetoval edino re-šitev — operacijo. Pos ni pomagal. Konečno sem dobil stvar, ki me je ozdravila. Leta so pretekla in sem vedno zdrav, dasi težko delam s tesarji nisem bil operiran, nisem zgubil ure časa, niseh imel sitnosti. Jaz ne pro-dajam ničear, a hočem vam poslat po-polno navodila kako se ozdravite, če mi pišete: EUGEN M. PULLEN, Carpenter, 498 E. MARCELLUS AVE., MANASQUAN, N. J. Izreži-te ta na oglas in ga dajte oemtu, ki je utrgan, ker mu morda ohranite ži-vot, ga rešite nadloge in nevarne ope-racije. S24 O.1-15-29, N12-26, D10-24, J.7-21 F.4-18 M. 4-18

Answer the
Red Cross
Christmas Roll Call
All you need is a heart
and a dollar

Ray Greenleaf

Z OGNJEM IN MEČEM. (Nadaljevanje s 3 strani)

priložil Zaglobi gorko zausnico. Ta ne zapazivši nič, nadaljuje: "V mladih letih sem bil velik norec. Kobi vam samo to povedal, radi česa sem prejel mučniški venec v Galati! Vidite to lukinjo na mojem čelu. Dovolj, če povem, da so mi jo aa redili skopljenči tamošnjega paše v serajlu. "Pa ste rekli, da razbojniška krog-lja?" "Lako sem rekel? Dobro sem povedal! Vsak Turak je razbojnik — kakor mi Bog pomaga!"

"Kam se namenjeni?" vpraša Zagloba. "V Kudak." "Vročje vam bo." Namestnik že ni slišal te prerokbe, ker je šel iz sobe na dvor, kjer so stali vojaki pri konjih, pripravljeni za pot. "Na konje in na breg!" zapove gospod Skretuski. "Ko spravite konje na ladje, počakajte me!"

lepa. Pri svitlobi ognja, ki je gorel na bregu, je voda pljuskala krvavo; utekala urno v neznanu daljavo. "Srečno pot!" reče praporšček, stiskajoč dlan mladenču. "A le oprezni bodite!" "Ne zanemarim ničesar. Bog daj, da se kmalu vidimo!" "Brž ko ne v Ljubnem, ali v knežjem taboru." "Torej ste vendar namenjeni h knezu?"

Zacvilihovski dvigne roki kvišku. "Kaj hočem! Če je enkrat vojska, pa je vojska!" "Ostanite mi zdravi, gospod praporšček!" "Bog vas obvaruj!" "Živ in zdrav ostani!" zakliče Zagloba. "Če vas voda v Stambul zanes, pa se poklonite sultanu. Jaši ga zlod! — Bil je jako dober med! Brri! kako je tu mrzlo!"

Takoj ju je prevzela tako vpijanljiva vonjava, da sta komaj dihala. Množica peresc je ležala že na tleh. Ponekde je bila goščava tako gosta, da nisi mogli skozi. Med višnjami je rastlo tudi dokaj gostovejnatih mendejnovih dreves, pokritih z rudečkastimcvetjem, oddajajoč še večjo vonjavo. Na milijone čmrljev, čebel in raznobarnih metuljev je brenčalo nad tem belim morjem cvetja, čegar konca ni bilo moči vgladati.

Na mehkej zemlji bili so videti sledovi jelenov in antelop. Od daleč so se slišali glasovi, podobni kruljenju divjih svinj. Ko so si popotniki odpočili in se dovolj nagledali, odrinili so naprej. Obrežje se je ponekde dvigalo, drugje pa je bilo zopet prav nizko, da so se razločno videli lesovi, mejniki, mogile in prostorne stepe. Skretuski si je ponavljal nehoti Redzijanovo vprašanje: "Čemu tu ljudje ne bivajo?" Pa k temu ni bilo treba, da bi kak drugi Jeremija Višnjavečki v roke vzel to puščavo, vredil in branil jo pred napadi Tatarjev in Niževcev. Ponekod je tvorila reka zatoka, krivine ter zalivala polje, vdarjala vsa penasta ob obrežne skale in napolnila z vodo temne skalnate votline. Ustja rek, obraščena z goščavo ločja, trsiča in leskovja, so kar pokrivala množice ptičev. Z jedno besedo: to je ta svet divji, tajnosten in pust, ki se je razprostiral pred očmi naših popotnikov.

POZOR ROJAKINJE! Ali veste, kje je dobiti najboljšje meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici Anton Pasdertz se dobijo najboljšje sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

STENSKI PAPIR Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firncežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras Chi. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL. —Ako vam je potekla naročnina, blagovolite jo ponoviti, da se vam list ne vstavi.

Dobro sredstvo za vtretje PAIN-EXPELLER Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

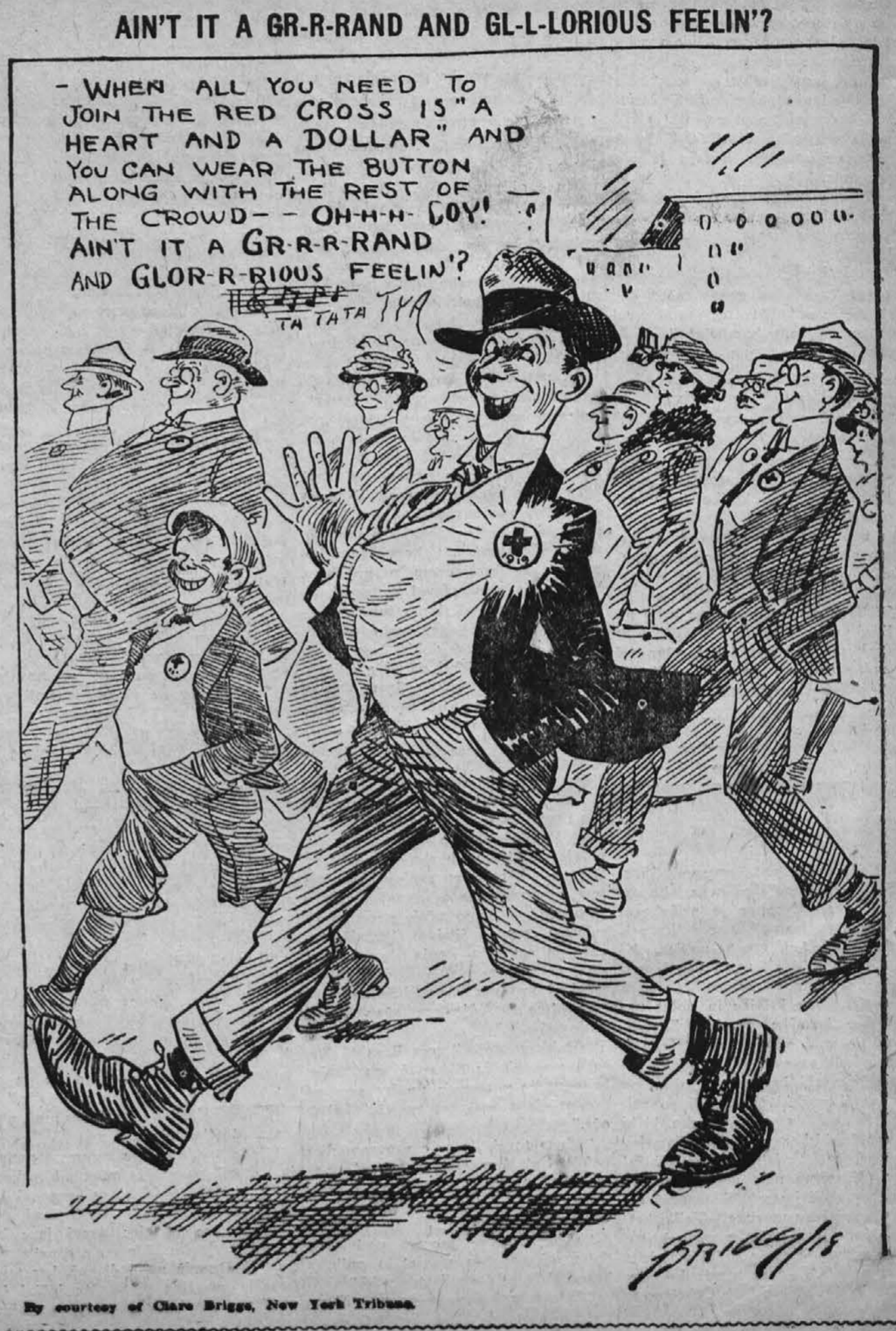
Slovenske Gospodinje meso, grocerije istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso...

John N. Pasdertz Chicago tel. 2917. Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Slavnoznaní SLOVENSKI POP proti žeji — najbolje sredstvo BELO PIVO Joliet Slovenic Bott. Co.

VI LAHKO PRISTOPITE v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje.

AIN'T IT A GR-R-RAND AND GL-L-LORIOUS FEELIN'? - WHEN ALL YOU NEED TO JOIN THE RED CROSS IS "A HEART AND A DOLLAR" AND YOU CAN WEAR THE BUTTON ALONG WITH THE REST OF THE CROWD...

By courtesy of Clara Briggs, New York Tribune.